

035.01 Філологія. Українська мова та література). **Наукові інтереси:** методика навчання мови.

Вікторія Настенко
Наук. керівник – к. філол. н., доц. Богатько В. В.

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ТЕМИ «НАЙБІЛЬШ УЖИВАНІ ВСТАВНІ СЛОВА ТА СПОЛУЧЕННЯ СЛІВ» В 5 КЛАСІ НУШ

Анотація. У статті обґрунтовано доцільність використання цифрових технологій на уроках української мови в 5 класі НУШ. Проаналізовано ефективність платформ *LearningApps*, *Wordwall* і *Quizlet* під час вивчення теми «Найбільш уживані вставні слова та сполучення слів». Доведено, що інтерактивні вправи сприяють підвищенню мотивації здобувачів загальної середньої освіти, активізації їхньої діяльності та кращому засвоєнню матеріалу.

Ключові слова: цифрові технології, інтерактивне навчання, урок української мови, вставні слова, нова українська школа.

Abstract. The article substantiates the feasibility of using digital technologies in Ukrainian language lessons in the 5th grade of the New Ukrainian School. It analyzes the effectiveness of the *LearningApps*, *Wordwall*, and *Quizlet* platforms in studying the topic “The Most Commonly Used Parenthetical Words and Word Combinations.” It is proven that interactive exercises enhance students’ motivation, activate their learning activities, and improve the assimilation of educational material.

Keywords: digital technologies, interactive learning, Ukrainian language lesson, parenthetical words, New Ukrainian School.

Сучасний урок української мови в умовах Нової української школи передбачає активне використання цифрових

технологій як засобу підвищення ефективності навчання, розвитку пізнавального інтересу здобувачів загальної середньої освіти та формування їхньої мовної компетентності. Особливо доцільним є впровадження цифрових платформ під час вивчення тем, що потребують не лише теоретичного осмислення, а й систематичного тренування навичок.

Проблему використання цифрових технологій та інтерактивних методів навчання активно досліджують сучасні науковці. Зокрема, О. І. Пометун і Л. В. Пироженко обґрунтовують ефективність інтерактивного навчання як такого, що забезпечує активну взаємодію здобувачів освіти [4]. І. Грод і М. Ягнич доводять, що застосування комп'ютерно-інформаційних технологій під час вивчення української мови в 5 класі підвищує мотивацію здобувачів загальної середньої освіти й полегшує засвоєння матеріалу завдяки візуалізації та багаторазовому тренуванню [3]. М. С. Василюк і І. М. Бакаленко акцентують на можливостях цифрових ресурсів щодо індивідуалізації навчання та ефективної організації дистанційної взаємодії [2]. Водночас В. В. Богатко та М. О. Бевз акцентують на значенні ігрових платформ у розвитку мовної та мовленнєвої компетентностей школярів [1].

Мета наукової розвідки – проаналізувати та обґрунтувати ефективність використання цифрових платформ на уроках української мови на прикладі вивчення теми «Найбільш уживані вставні слова та сполучення слів» в 5 класі НУШ.

Для досягнення поставленої мети передбачено такі завдання:

1. Охарактеризувати можливості інтерактивних платформ для формування мовної компетентності здобувачів загальної середньої освіти.

2. Визначити ефективність розроблених вправ у процесі вивчення зазначеної теми.

Сьогодні вміння взаємодіяти з комп'ютером стає складовою загальної культури особистості. Тому

інформатизація освіти є важливою не лише як засіб швидкого й ефективного засвоєння навчальних дисциплін, а й як невід'ємний елемент життя в інформаційно насиченому суспільстві [3, с. 93].

Використання інтерактивних онлайн-ресурсів дає змогу урізноманітнити навчання, забезпечити його індивідуалізацію та диференціацію, а також створити умови для активної участі кожного здобувача освіти. Застосування цифрових платформ на уроках є доцільним, оскільки «Упровадження інноваційних засобів у освітній процес підвищує якість навчання, зацікавленість здобувачів загальної середньої освіти і вчителів, розвиток компетенцій і є важливою стадією процесу реформування традиційної системи освіти в контексті глобалізації» [1, с. 296]

Однією з ефективних платформ є LearningApps, яка дозволяє створювати інтерактивні вправи різних типів. Під час вивчення теми було використано вправу «Мовна мозаїка» (рис. 1), спрямовану на формування вміння класифікувати вставні слова за значенням. Суть вправи полягає в тому, що здобувачам освіти пропонується розподілити вставні слова між відповідними групами, кожна з яких позначена окремим кольором. Ефективність цієї вправи полягає в тому, що вона сприяє кращому засвоєнню теоретичного матеріалу через візуалізацію та активну діяльність.

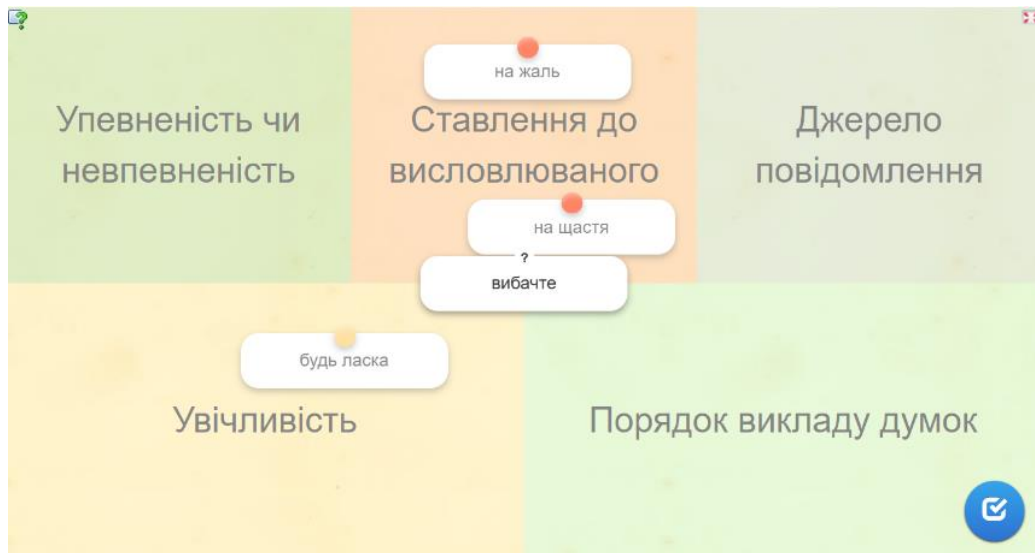

Рис. 1. Вправа «Мовна мозаїка»

Ще однією ефективною платформою є Wordwall, яка дозволяє створювати інтерактивні вправи з елементами гри. У межах теми було розроблено навчальну гру «Влучне слово» (рис. 2), метою якої було формування вміння доречно використовувати вставні слова в контексті речення.

0:02

◀ 1 з 3 ▶

Сьогодні, , буде дощ.

Здати відповіді

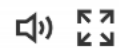
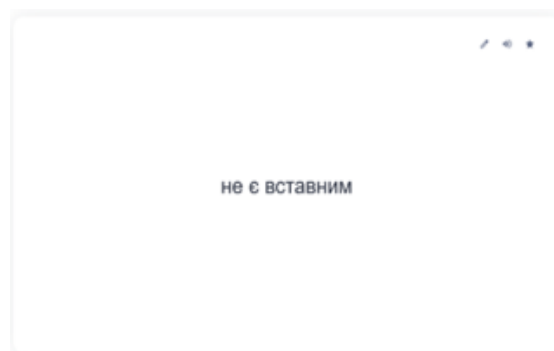

Рис. 2. Навчальна гра «Влучне слово»

Здобувачам освіти потрібно заповнити пропуски в реченнях, обираючи правильне вставне слово із запропонованих варіантів шляхом перетягування. Доцільність використання такої вправи зумовлена тим, що вона орієнтована не лише на впізнавання вставних слів, а й на їх правильне вживання відповідно до змісту висловлювання. Здобувачі освіти аналізують контекст, співвідносять значення вставного

слова з комунікативною ситуацією, що сприяє розвитку мовленнєвих умінь.

Важливе місце в системі цифрових засобів посідає платформа Quizlet, яка пропонує різноманітні режими роботи: картки, заучування, тестування, а також ігрові формати, зокрема гра «Blast». На цій платформі було створено комплекс вправ, спрямованих на розмежування вставних слів і слів, які не є вставними. Ефективність Quizlet полягає в можливості організувати поетапне засвоєння матеріалу: від ознайомлення (використання карток, де з одного боку написано слово, а з іншого відповідь: є воно вставним чи ні (рис. 3) до перевірки знань (рис. 4), а також і закріплення за допомогою гри «Blast» (рис. 5). Такий підхід відповідає принципам поступовості й системності навчання. Особливо цінним є те, що здобувачі

освіти можуть працювати у власному темпі, повторювати матеріал необмежену кількість разів, а також отримувати миттєвий результат своєї діяльності.

Рис. 3. Картки на платформі Quizlet

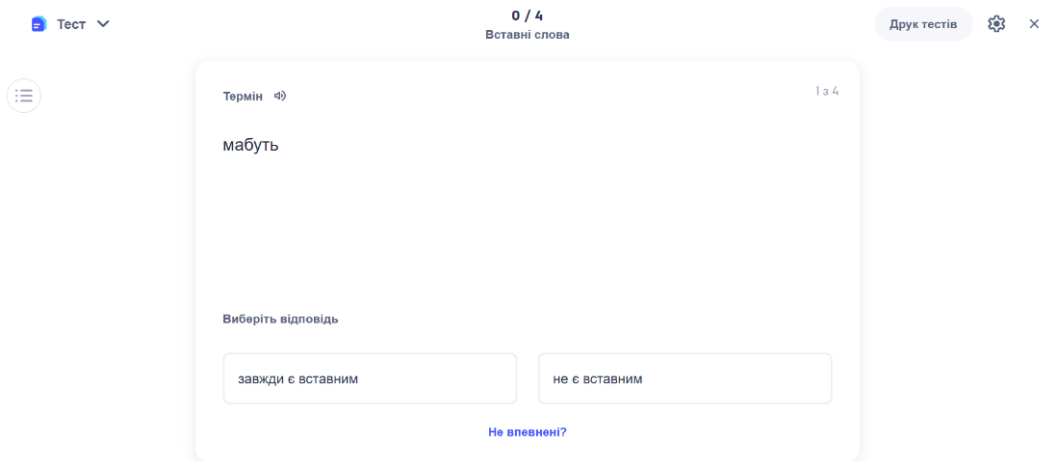

Рис. 4. Тест на платформі Quizlet

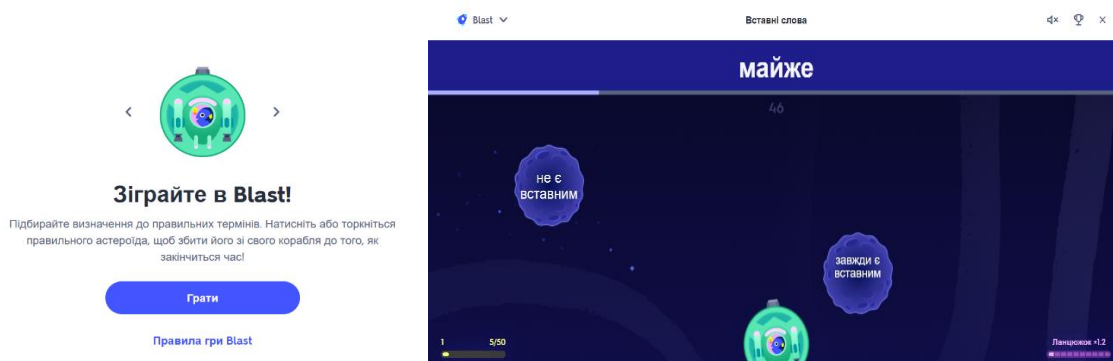

Рис. 5. Гра «Blast» на платформі Quizlet

Отже, використання цифрових технологій під час вивчення теми «Найбільш уживані вставні слова та сполучення слів» у 5 класі є методично доцільним та педагогічно ефективним. Воно сприяє підвищенню мотивації здобувачів освіти, активізації їхньої навчальної діяльності, формуванню стійких мовних навичок і розвитку ключових компетентностей, передбачених концепцією Нової української школи. Застосування зазначених цифрових платформ у комплексі забезпечує різнобічний підхід до вивчення теми.

Література

1. Богатько В. В., Бевз М. О. Удосконалення мовної та мовленнєвої компетентностей школярів на уроках української мови за допомогою інтерактивної платформи Classcraft. *The 2nd International scientific and practical conference "Current*

challenges of science and education” (October 16-18, 2023) MDPC Publishing, Berlin, Germany. 2023. P. 294–299.

2. Василюк М. С., Бакаленко І. М. Особливості використання цифрових технологій у процесі викладання української мови та літератури в умовах дистанційного навчання. *Українська література в просторі культури й цивілізації* : збірник наукових праць студентів, аспірантів і молодих вчених. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2025. С. 27–30.

3. Грод І., Ягнич М. Використання комп’ютерно-інформаційних технологій в процесі засвоєння розділу «Лексикологія» на уроці української мови у 5 класі. *Сучасні цифрові технології та інноваційні методики навчання: досвід, тенденції, перспективи* : зб. тез доп. ІХ міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Тернопіль, 28 квітня 2022 р.). Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2022. С. 93–96

4. Пометун О. І., Пироженко Л. В. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання. Київ : Видавництво А.С.К., 2004. 192 с.

Настенко Вікторія Василівна – здобувачка СВО бакалавра факультету філології й журналістики імені Михайла Стельмаха Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (спеціальність 035.01 Філологія. Українська мова та література). **Наукові інтереси:** методичні інновації сучасного уроку української мови.